

Norske Murmestres Landsforening

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Adresse Her

Oslo, 05.05.2015

Høringsvar – Forslag til endringer i plan- og bygningsloven – Sentral godkjenning av foretak

Norske Murmestres Landsforening, heretter NML, vil med dette komme med en høringsuttalelse i forbindelse med departementets «*høring av lovforslag om endringer i plan- og bygningsloven – Endringer i reglene om sentral godkjenning*» med departementets referanse 15/1644.

NML

NML er en organisasjon for murmestres som driver virksomhet innen murerfaget. NML er med i fellesskapet Byggenæringens Landsforening, heretter BNL, og NHO. Vi har gjennom vår deltakelse i BNL deltatt på sidelinjen i det arbeidet som BNL med andre aktører i byggenæringen har utført i forbindelse med rapporten «enkelt å være seriøs». NML stiller seg bak alle punkter i rapporten som levert av en samlet byggenæring, men forutsetter at rapporten gjennomføres i sin helhet med et forsterket 1. linjetilsyn om ordningen med ny sentral godkjenning skal oppnå den ønskede effekt.

Rapporten «enkelt å være seriøs»

Det er gledelig at departementet har tatt initiativ til det samarbeidet som er avstedkommet i den «bestilling» som ble sendt i brev form 6. mai til BNL i fjor fra statssekretær Per Willy Trudvang Amundsen, og det er helt klart vårt syn at dette er en meget god samarbeidsmåte som vi også håper og tror vi også vil få glede av i fremtiden i andre saker som det vil være naturlig å samarbeide om.

Rapporten fra byggenæringen kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

1. Ny sentral godkjenningsordning med seriøsitetskrav
2. Utvidet ID-kortordning, nå titulert av departementet som HMS-kort, med opplysninger om kvalifikasjoner
3. Ny registreringsordning for arbeid på eiendom
4. Automatisk informasjonsinnhenting fra offentlige registre
5. Forsterket tilsyn og kontroll
6. Forenklinger og avbyråkratisering
7. Gevinster / fordeler til de som slutter opp om den frivillige ordningen

Ny sentral godkjenningsordning med seriøsitetskrav

I byggenæringens forslag så lå det inne 4 moduler for godkjenning men høringsforslaget har kun modul 1 og 4 inne. Departementets forslag sier at modul 2 og 3 skal utredes videre. Vi er redd for dette fører til at modul 2 og 3 blir utredet inn i evigheten, og vi kan ikke få understreket nok at

disse også må med inn i godkjenningsordningen om den skal oppnå den ønskede effekt. Det er for at ordningen skal henge sammen viktig at dette utredningsarbeidet gjennomføres i løpet av kort tid slik at også modul 2 og 3 er klare til å vedtas 1. januar 2016.

Innføringen av modul 2 vil antas å ha god virkning i privatmarkedet hvor det er store problemer med svart arbeid. Vi vil også påpeke at det er få eller ingen av de tiltak som Regjeringen har foreslått i sine tiltakslistene mot arbeidskriminalitet som er tiltak som retter seg mot nettopp dette markedet. Vi trenger derfor de tiltakene som her er foreslått.

Utvidet ID-kortordning, nå titulert av departementet som HMS-kort, med opplysninger om kvalifikasjoner

I forhold til at det legges opp til at man kan erklære sin kompetanse så er det av største viktighet at kvalifikasjonskravene blir knyttet til de enkelte HMS – kortene snarest mulig samt at disse opplysningene knyttes opp mot et sentralt kvalifikasjonsregister. Det påpekes at det finnes enkle løsninger tilgjengelig for dette allerede i dag blant annet i Danmark. Dette sammen med et godt og målrettet 1. linjetilsyn vil sterkt bidra til å sikre kvalifikasjoner i tiltak og i virksomhetene.

Ny registreringsordning for arbeid på eiendom

Vi finner ingenting i departementets forslag om registreringsordning for arbeid på eiendom. Dette må på plass spesielt med tanke på å komme til livs arbeidslivskriminalitet som svart arbeid i ROT-markedet. Det vil ved en slik ordning skape større transparens og gjøre det vanskeligere å unndra inntekter fra beskatning. Videre vil en slik ordning også hjelpe boligeiere og byggherrer med å ha oversikt over tiltak som er utført på eiendommen, og dette kan igjen på en enkel måte være til hjelp ved f. eks. utarbeidelse av boligsalgsrapporter ved eventuelt salg.

Vi henstiller departementet meget sterkt om å utrede og innføre denne registreringsordningen.

Videre vil vi også foreslå fysiske skilt på eiendommen ved tiltak lik den ordning de har i Frankrike. Skiltingen omfatter en godt synlig oversikt over hvilket arbeid som utføres og hvem som utfører arbeidet med kontaktpunkter. Dette vil føre til økt transparens og gjøre det vanskeligere for den useriøse delene av næringen til å operere skjult.

Automatisk informasjonsinnhenting fra offentlige registre

I forhold til automatisk innhenting av informasjon så bes det om at departementet snarest iverksetter dette. Dette er tiltak som vil medføre betydelige forenklinger for de offentlige myndigheter og brukerne og vil spare ressurser for begge parter så snart et system for dette er etablert.

Forsterket tilsyn og kontroll

Departementets høringsforslag viser til Regjeringens handlingsplan mot arbeidskriminalitet med blant annet mer samordning av tilsyn mellom de ulike etatene. Videre vises det til at DiBK sentralt har fått mer ressurser fra 2015 for tilsyn med sentralt godkjente bedrifter.

Dette finner vi positivt, men vil understreke at ingen av disse tiltakene er svar på de utfordringene som må løses. Det er allerede en generell forståelse av at det ikke er tilstrekkelig tilsyn med dagens regelverk. Når så lokal godkjenningsordning fases ut ved årsskiftet og både norske og utenlandske aktører vil kunne operere i markedet med erklært kompetanse, burde det være opplagt at det må etableres et tilsyns-/ kontrollregime som reelt vil sikre at det er kompetanse i foretakene, og ikke

minst ute i tiltakene. Et skjerpet tilsyn i henhold til ekspertutvalgets forslag er helt avgjørende for å sikre oppslutning om ordningen, oppfylle vilkårene for Modul 2 og de lettelsene som ny sentral godkjenningsordning vil kunne gi bl.a. i form av oppfyllelse av påseplikt og rett til å gi brukstillatelse.

I den forbindelse er det aktuelt å vise til kommunikasjonen mellom ESA og departementet når ESA varslet at de krevde lokal godkjenningsordning avskaffet. Her fremførte ESA forslag som er innenfor EØS-avtalen og som ville bidra til å sikre byggkvalitet:

- Knytte kvalifikasjonskravene til ansvarlige personer
- Kontroll underveis i prosjektene
- Kontroll ved ferdigstilling

Det vil føre til en katastrofe for den seriøse delen av næringen hvis myndighetene imøtekommer krav fra ESA om å fjerne lokale forhåndsgodkjenning, erstatter dette med en frivillig sentral godkjenningsordning, uten samtidig å etablere robuste tiltak for å kontrollere foretakene og de ansatte i næringen. Det vil være et frislipp for den useriøse delen av næringen, og bli siste spikeren i kisten for den seriøse delen av næringen.

Tilsyn og kontroll er fundamentet for alle forslagene i rapporten «enkelt å være seriøs». Tilsyn og kontroll må styrkes betydelig fra dagens nivå. At dette må ytterligere styrkes ser vi ved at problemene i næringen er stadig økende til tross for dagens nivå på tilsyn og kontroll.

Oppsummering

Når det gjelder departementets forslag så er det mye positivt, men vi aner at forslaget er vagt flere steder i forhold til byggenæringens rapport og på enkelte av hovedpunktene er det kommentert positivt uten at vi finner noe realiteter eller forpliktelser annet enn at det skal utredes videre. Dette er vi redd for ikke vil holde vann i forhold til målene for den nye sentral godkjenningen som i hovedsak går ut på:

1. Sikre byggkvalitet - og derigjennom liv og helse, god økonomi for byggherre og utøvende
2. Bekjempe arbeidslivskriminalitet – for å komme til livs de meget samfunnsskadelige virkningene av svart økonomi samt annen grovere kriminalitet, sikre seriøsitet og like rammevilkår i byggenæringen, ivareta yrkesfagene og fagkompetansen i byggenæringen

Bakgrunnen for at departementets forslag ikke vil få den effekt vi ønsker er at de ikke imøtekommer hele rapporten «enkelt å være seriøs». Rapportens forutsetninger er at alle forslagene må med for å få en mest mulig effektiv verktøykasse for å komme utfordringene i næringen i møte. Det vil derfor være av den største mulige betydning at alle tiltakene som er foreslått i rapporten «enkelt å være seriøs» blir iverksatt i sin helhet slik de er foreslått.

Departementet oppfordres til å frigjøre ressurser til å behandle ny sentral godkjenning med alle de foreslåtte tiltak fra en samlet næring snarest. Arbeidet må også gjøres bredt og i et stort tempo som gjør at vi kan få på plass en så helhetlig løsning som mulig den 1. januar 2016. Hvis ikke er vi redd for at en hel næring vil utarmes og flere yrkesfag vil gå over i den antikvariske avdelingen og til slutt ikke lengre være representert i Norge med fagfolk som er utdannet her.

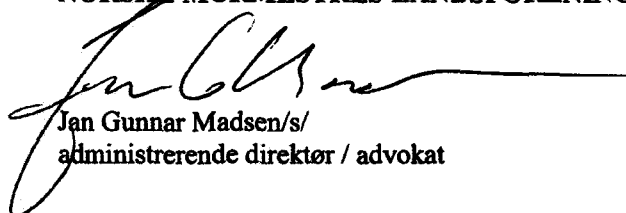
Det anmodes om at man i det endelige forslaget positivt vil bekrefte innføring av Modul 2 i næringens forslag. Videre registreringsplikt og ett robust kontroll- og tilsynsorgan i retning av næringens forslag til 1. linjetilsyn.

Det er også behov for fremdrift for å gjøre elementer i ny sentral godkjenning attraktivt, som f.eks ved å angi tidspunkt for når ansvarlig foretak selv kan gi brukstillatelse og når påseplikt opphører forutsatt at alle foretak i tiltaket er tilsluttet ny sentral godkjenning. Det er særlig viktig at de forenklingstiltak som ligger i næringens forslag blir iverksatt for at ordningen skal bli attraktiv for næringens aktører.

Uten en helhetlig sammenheng, tilstrekkelig tilsyn og incentiver/fordeler for sentralt godkjente foretak vil ikke sentral godkjenningsordning bli det virkemiddel som må til for å bli en solid tillitsfull ordning som vil få de ønskede effekter. Den nye sentrale godkjenningsordning uten et solid 1. linjetilsyn, uten en helhetlig gjennomføring av næringens forslag og uten gode incentiver vil raskt av næringens aktører bli oppfattet som en kostnad, ulempe og være uten den positive effekten som er ønskelig.

Norske Murmestres Landsforening finner det vanskelig å anbefale en ordning overfor sine medlemmer som ikke inneholder alle tiltakene som er foreslått i rapporten «enkelt å være seriøs».

Med vennlig hilsen
NORSKE MURMESTRES LANDSFORENING

Jan Gunnar Madsen/s/
administrerende direktør / advokat